

Asia: VN/6979/2026

Kahden Innovaatorahoituskeskus Business Finlandia koskevan valtioneuvoston asetuksen muuttaminen

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Kemianteollisuus ry:n lausunto asetuksen (1147/2017) 3 §:n 2 kohdan muuttamisesta sekä asetuksen (1444/2014) 1 §:n muuttamisesta

Kemianteollisuus ry kiittää mahdollisuudesta kommentoida kahden Innovaatorahoituskeskus Business Finlandia koskevan valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta.

Business Finland on tärkeä TKI-investointien vivuttaja kemian alan yrityksille. Elinkeinoelämän kuuleminen ja laaja-alainen strateginen lähestymistapa on olennainen osa julkisen TKI-rahaman käyttöä. Suomalaisen teknologia- ja innovaatiopolitiikan johdonmukainen kehittäminen vaatii laajaa osaamista ja monen toimialan erityispiirteiden tuntemusta. Business Finland on tähän mennessä pystynyt tuomaan yhteen poliittiset tahtotilat ja muuntamaan ne yrityslähtöiseksi toiminnaksi.

Business Finlandin johtokunnalla on tärkeä rooli tämän kokonaisnäkemyksen muodostamisessa. Johtokunnan tehtävät on määritelty laissa, ja sen kokoonpano on mahdollistanut näkemyksellisen keskustelun erityisesti yritysten kannalta merkittävässä rahoitus- ja strategisissa kysymyksissä. Esitetyt muutokset asetuksen kaventavat johtokunnan roolia Business Finlandin päätöksenteossa. Muutosta ei ole myöskään perusteltu riittävän kattavasti. Ehdotettu muutos johtaisi yhden henkilön, pääjohtajan, päätösvalan kasvattamiseen.

Kemianteollisuuden hankkeet ovat usein suuria, pitkäkestoisia ja teknisesti vaativia, ja niiden vaikutukset ulottuvat pitkälle yritysten arvoketjuihin ja Suomen teolliseen kilpailukykyyn. Tällaisissa hankkeissa monialainen harkinta ja eri näkökulman huomioiminen päätöksenteossa on keskeistä. Jo tällä hetkellä näemme, että tiettyjä kemian toimialoja ja niiden erityispiirteitä ei ole osattu

huomioida esimerkiksi Business Finlandin strategiassa, vaikka ne ovat korkean lisäarvon aloja ja tärkeitä Suomen kasvuille. Tämäkin puoltaa laaja-alaisen näkökulman tarvetta.

Kemianteollisuus ry katsoo, että johtokunnan roolia ei tule kaventaa esitetyllä tavalla. Ehdotetut muutokset eivät näkemyksemme mukaan ratkaise aikaisemmin kuvattuja haasteita eivätkä suoraan edistä Business Finlandin kykyä tehdä vaikuttavia päätöksiä. Muutoksella haetaan lisää päätösvaltaa, jotta päätöksentekoa voitaisiin tarpeen mukaan nopeuttaa. Se ei kuitenkaan saisi vaarantaa harkittua laaja-alaista päätöksentekoa. Kemianteollisuus ry kuitenkin kannattaa päätösrajan korottamista inflaation huomioon ottaen. Kemianteollisuudessa TKI-toiminta on pääomaintensiivistä ja kannattamme suurempia rahoituskokoja.

Lisäksi Kemianteollisuus ry pitää tärkeänä, että asetuksessa säilytettäisiin jonkinlainen kuvaus, jolla avattaisiin päätettävien hankkeiden luonnetta tai muulla tavalla avattaisiin mihin Business Finland rahoituspäätöksissään keskittyy läpinäkyvyyden varmistamiseksi. Sinänsä nykyinen kuvaus on jo aika laaja. Kemianteollisuus ry korostaa rahoituksen ennakoitavuuden merkitystä, joka on kemianteollisuuden investointipäätösten kannalta keskeistä, eikä sitä tule heikentää ilman selkeää ja avoimesti perusteltua tarvetta.

Kemianteollisuus ry kannattaa ehdotusta, jossa Business Finlandin toimivalta kattaisi myös yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 4 artiklan ilmoituskynnysarvot ylittävät suuret hankkeet, jotka ilmoitetaan erikseen Euroopan komissiolle.

Kemianteollisuus katsoo, että muutos voi tukea suurten ja vaikuttavien TKI-hankkeiden toteuttamista Suomessa. Kemianteollisuuden hankkeet ovat usein pääomaintensiivisiä, joten sääntelyn selkeyttäminen tältä osin on perusteltua. Yritysten kannalta olisi tärkeää ymmärtää paremmin, miten muutos linkittyy rahoituksen kohdentamiseen ja Suomen teollisuus- ja innovaatiopolitiikan kokonaisuuteen.

Peth Alexandra
Kemianteollisuus ry